

Interpres

Parmakkapı, İmam Sokak Ziya bey Han Kat 4
Tel. : 44 72 34 Beyoğlu

No. 2 Ocak 1967.

Dünya (İstanbul)

OPERA

Çağdaş opera anlayışının zaferi Wagner'in Lohengrin'i Metropolitan'da

Geçen son üç aylık devre içinde Metropolitan Operası seyircileri senelerden beri Metropolitan'da görmeye alışık olmadıkları kadar çok sayıda infilâk eden fiçıları, harb eden orduları ve havada uçan tenoru bir arada seyrettiler. Geçen hafta Metropolitan Operasında yeni temsil edilmeye başlanan Lohengrin Operası seyirciler için türlü yeniliklerle doluydu. Sahne tamamen boş, koro bir köşede teftiş bekleyen bir bölük asker gibi dimdik duruyor ve başrollerdeki sanatçılar hareket ettikleri zaman rüyadaymış gibi gayet hafif bir şekilde âdeta uçar gibi yürüyorlardı. Seyirciler Opera temsilini çok beğenmişlerdi. Şef Karl Bohme ve mezzosoprano Christina Ludwig'e büyük bir tezahürat yaptılar. Fakat gecenin yıldızı, Richard Wag-

Melvin A. WITTLER

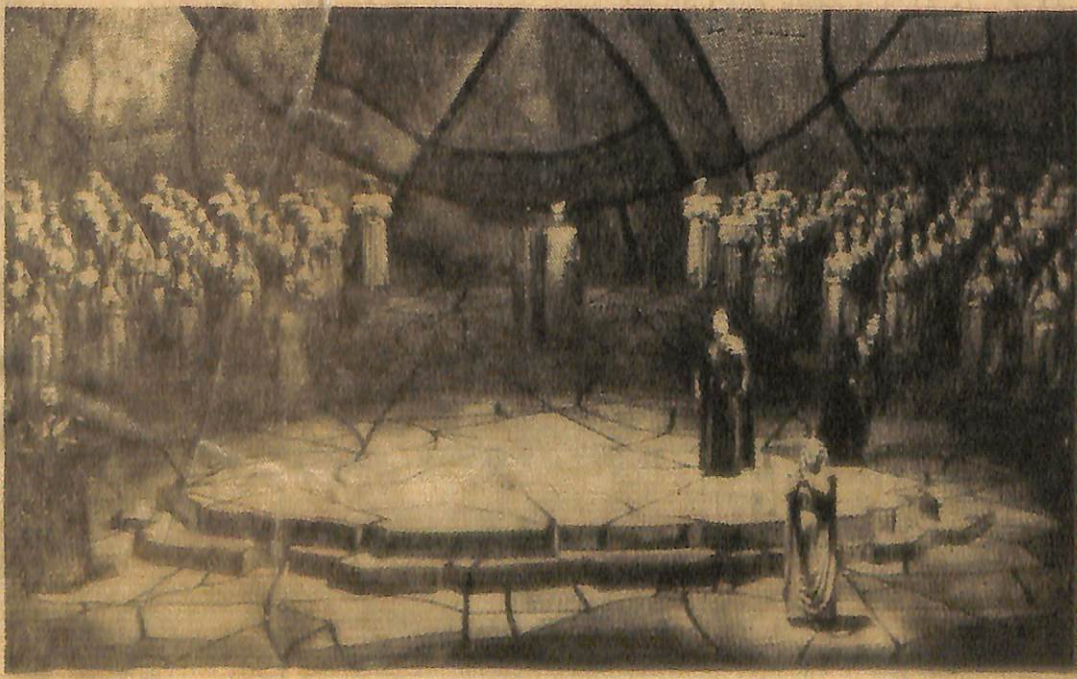
nerin torunu Wieland orada değildi.

Lohengrin operasıyla Amerika Kıt'ası, Wieland Wagneri ilk defa tanıyacaktı. Bu operayı çalışması dolayısıyla Wieland Wagner de ilk defa olarak Metropolitan Operasının da yer almış olacaktı. Fakat 49 yaşındaki Wieland üç ay evvel ölmüş, ve operanın sahneye konulması işi asistanı Peter Lehmann'ın eline teslim edilmişti. Öyleyken, sembolik olarak Wieland yine de orada Metropolitan'da idi o gece. Lohengrin altın rengi kostümler içinde idi. Elsa saf ve temiz bir beyaz elbise ile, Telramund ise siyah bir kıyafet giymişlerdi. Ortrud'a meş'um bir hava veren yeşil

bir renk münasip görülmüştü. Arka plânda bir madonna, bir güvercin ve bir de kuğu deseni çizilmişti. Maalesef güvercin güvercinden ziyade bir Boeing 707 uçağına benzemişti ama Lehmann «Ben bunu değiştirmeye cesaret bile edemem. Çünkü bu Wieland'ın çizdiği desendir» dedi.

Wieland'ın sahneye koyuş tekniği herkes tarafından tasvib edilmese bile Metropolitan Operasının bundan sonraki eserlerinde büyük bir tesiri olacağı münakaşa bile edilmeyecek bir hakikattir. Wieland bu sahneye koyuş tekniği ile alışlagelmiş ananevi Wagner Opera tekniğini bir anda yıkmıştır. Bir keresinde şöyle demişti: «1950 den evvel yazılan bütün Wagner Operası prodüksiyonlarını eski Wagnercilerle birlikte yapmak icap eder. Yaşayan opera için yalnız ve yalnız tek bir stil vardır... Çağdaş opera anlayışı.»

Eğer Wieland Wagner Ring halkasını tamamlayabilseydi, Calhalla Wall Street olabilirdi. Siegfried ve Siegmund ken dilerini feda eden astronotlar, ilâhe Guttrune mitolojik bir telefonla çağırılan kız, Wotan ilâhi dalavereci bir politikacı, karısı Fricka alelade bir kayıvalıde, mikraklı Val karlılar de Beatle hayranı gençlik olabilirdi. Wieland, Richard Wagnerin bütün yeniliklerden son derece zevk alacağını düşünüyordu. Zira eski Wagner hayranlarından Büyükbaba Wagnerin nefret ettiği kadar kimse etmemiştir. Richard Wagner hayranlarını kapıda dört ayak üstünde kurt köpeği gibi karğılar ve uluyarak onları hayret içinde bırakırdı.

Lohengrin Operasının Metropolitan'daki temsilinden bir sahne